

Dokument s plenarne sjednice

A9-0161/2020

18.9.2020

IZVJEŠĆE

s preporukama Komisiji o digitalizaciji finansijskih usluga: novi rizici u pogledu kriptoimovine – izazovi povezani s regulativom i nadzorom u području finansijskih usluga, institucija i tržišta
(2020/2034(INL))

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvjestitelj: Ondřej Kovařík

(Inicijativa – članak 47. Poslovnika)

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
PRILOG PRIJEDLOGU REZOLUCIJE: PREPORUKE O SADRŽAJU ZATRAŽENOG PRIJEDLOGA.....	22
OBRAZOŽENJE.....	25
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	29
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	30

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

**s preporukama Komisiji o digitalizaciji finansijskih usluga: novi rizici u pogledu kriptoimovine – izazovi povezani s regulativom i nadzorom u području finansijskih usluga, institucija i tržišta
(2020/2034(INL))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)¹,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbu (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ²,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ³,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. veljače 2020. naslovljenu „Europska strategija za podatke”⁴,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2018. naslovljenu „Akcijski plan o finansijskim tehnologijama: za konkurentniji i inovativniji europski finansijski sektor”⁵,
- uzimajući u obzir komunikaciju Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 6. travnja 2016. naslovljenu „Zajednički okvir za suzbijanje hibridnih prijetnji – odgovor Europske unije”⁶,
- uzimajući u obzir bijelu knjigu Komisije od 19. veljače 2020. naslovljenu „Umjetna

---

¹ SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

² SL L 337, 23.12.2015., str. 35.

³ SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

⁴ COM(2020)0066.

⁵ COM(2018)0109.

⁶ JOIN(2016)0018.

inteligencija – Europski pristup zasnovan na izvrsnosti i povjerenju”⁷,

- uzimajući u obzir odgovor potpredsjednika Dombrovskisa u ime Komisije na pitanje E-001130/2017 od 10. travnja 2017.,
- uzimajući u obzir završno izvješće Glavne uprave za finansijsku stabilnost, finansijske usluge i uniju tržišta kapitala iz listopada 2019. naslovljeno „Upravljanje za europske elektroničke pristupne točke temeljeno na tehnologiji decentraliziranog vođenja evidencije transakcija/lancu blokova”⁸,
- uzimajući u obzir primjenu Uredbe o međubankovnim naknadama⁹,
- uzimajući u obzir javno savjetovanje Komisije od 17. veljače 2020. pod nazivom „Preispitivanje regulatornog okvira za investicijska društva i tržišne operatere”,
- uzimajući u obzir konačno izvješće Foruma na visokoj razini za uniju tržišta kapitala: „Nova vizija za europska tržišta kapitala”¹⁰ od 10. lipnja 2020.,
- uzimajući u obzir Konačno izvješće Stručne skupine Komisije o regulatornim preprekama u finansijskim inovacijama: 30 preporuka za regulativu, inovacije i finansijske usluge od 13. prosinca 2019.,
- uzimajući u obzir Zajednički savjet Europskih nadzornih tijela Europskoj komisiji o potrebi za zakonodavnim poboljšanjima povezanim sa zahtjevima u pogledu upravljanja rizikom u području IKT-a unutar finansijskog sektora EU-a od 10. travnja 2019.,
- uzimajući u obzir Zajednički savjet Europskih nadzornih tijela Europskoj komisiji o troškovima i koristi razvoja usklađenog okvira za ispitivanje kibernetičke otpornosti za značajne sudionike na tržištu unutar cjelokupnog finansijskog sektora EU-a od 10. travnja 2019.,
- uzimajući u obzir izvješće europskih nadzornih tijela iz siječnja 2019. naslovljeno „Finansijske tehnologije: sigurna regulatorna okruženja i inovacijski centri”¹¹,
- uzimajući u obzir Smjernice Europskih nadzornih tijela za bankarstvo o upravljanju rizicima u područjima IKT-a i sigurnosti od 29. studenog 2019.,
- uzimajući u obzir Izvješće Europskog nadzornog tijela uz savjete Europskoj komisiji o kriptoimovini od 9. siječnja 2019.,
- uzimajući u obzir savjete Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala Europskoj komisiji o ICO tehnologiji i kriptoimovini od 9. siječnja 2019.,
- uzimajući u obzir Savjetodavni dokument Europske komisije o okviru Unije u pogledu

⁷ COM(2020)0065.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/98da7b74-38db-11ea-ba6e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-113099411>

⁹ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0120161enn.pdf>

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/files/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en

¹¹ JC 2018 74

tržišta kriptoimovine od prosinca 2019.,

- uzimajući u obzir svoju zakonodavnu rezoluciju od 27. ožujka 2019. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća¹²,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 3. listopada 2018. naslovljenu „Decentralizirano vođenje evidencije transakcija i lanci blokova: izgradnja povjerenja poslovanjem bez posrednika”¹³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. svibnja 2017. o finansijskoj tehnologiji: utjecaj tehnologije na budućnost finansijskog sektora¹⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. veljače 2017. s preporukama Komisiji o pravilima građanskog prava o robotici¹⁵,
- uzimajući u obzir studiju koju je naručio Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta naslovljenu „Kriptoimovina: ključni događaji, regulatorna pitanja i odgovori” od travnja 2020.,
- uzimajući u obzir studiju koju je naručio Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača Europskog parlamenta naslovljenu „Zaštita potrošača: aspekti finansijskih usluga” iz veljače 2014.,
- uzimajući u obzir izvješće Europske središnje banke o posljedicama digitalizacije platnog prometa u maloprodaji na pokretačku ulogu Eurosustava od srpnja 2019.,
- uzimajući u obzir govor Benoîta Coeurea „Finansijske tehnologije za građane” od 31. siječnja 2019.,
- uzimajući u obzir uvodni govor Yvesa Merscha „Sustavi kreditiranja i platnog prometa u prevratu: izazov finansijskih tehnologija” od 26. veljače 2019. na 3. godišnjoj konferenciji o finansijskim tehnologijama i digitalnim inovacijama,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za finansijsku stabilnost „Decentralizirane finansijske tehnologije. Izvješće o utjecaju na finansijsku stabilnost, regulativu i upravljanje” od 6. lipnja 2019.,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za finansijsku stabilnost o finansijskim tehnologijama i strukturi tržišta u području finansijskih usluga, kretanjima na tržištu i potencijalnom utjecaju na finansijsku stabilnost od 14. veljače 2019.,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za finansijsku stabilnost „Kriptoimovina: izvješće skupini G20 o radu Odbora za finansijsku stabilnost i tijela za normizaciju” od 16. srpnja 2018.,

---

¹² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0301.

¹³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0373.

¹⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0211.

¹⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0051.

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za finansijsku stabilnost o utjecaju pitanja povezanih s finansijskim tehnologijama, nadzorom i regulativom na finansijsku stabilnost koja zaslužuju pozornost tijela od 27. lipnja 2017.,
- uzimajući u obzir konzultativni dokument „Rješavanje regulatornih i nadzornih izazova te izazova povezanih s nadzorom nastalih zbog „globalne stabilne kriptovalute” Odbora za finansijsku stabilnost od 14. travnja 2020.,
- uzimajući u obzir istragu Radne skupine za stabilne kriptovalute („stablecoins”) u okviru skupine G7 o učinku globalnih stabilnih kriptovaluta od listopada 2019.,
- uzimajući u obzir „Smjernice za pristup virtualnoj imovini i pružateljima usluga virtualne imovine utemeljen na riziku” Stručne skupine za finansijsko djelovanje iz lipnja 2019.,
- uzimajući u obzir preporuke Stručne skupine za finansijsko djelovanje kako su ažurirane u lipnju 2019., posebice preporuku br. 16 o elektroničkim doznakama,
- uzimajući u obzir analizu Banke za međunarodne namire „Odgovori politike na finansijske tehnologije: pregled po zemljama” od siječnja 2020.
- uzimajući u obzir govor Fernanda Restoya „Reguliranje finansijskih tehnologija: što se događa i gdje leže izazovi?” od 16. listopada 2019. na XVI. dijalogu o regionalnoj bankarskoj politici u javnom i privatnom sektoru ASBA-BID-FELABAN,
- uzimajući u obzir članak 47. i članak 54. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0161/2020),
  - A. budući da su digitalne finansijske usluge područje finansijskog sektora u stalnom razvoju koje zahtijeva kontinuirano praćenje i razmatranje na industrijskoj i regulatornoj razini;
  - B. budući da unutarnje tržište Unije obilježava otvoreno tržišno natjecanje i cilj joj je za to stvoriti jednake uvjete s pomoću uskladenog regulatornog okvira, oslanjanja na međunarodne standarde, konvergencije nadzora i suradnje u području nadzora; budući da bi se stoga strategija Unije za digitalno financiranje trebala temeljiti na istim načelima;
  - C. budući da zbog poticanja inovacija i osiguravanju visoke razine zaštite ulagača i finansijske stabilnosti postoji potreba za uravnoteženim pristupom regulaciji finansijskih tehnologija;
  - D. budući da se pojam „kriptoimovina” upotrebljava za upućivanje na širok raspon digitalne imovine, uključujući, između ostalog, virtualne valute i tokene, ali ponekad isključuje određene oblike stabilnih kriptovaluta ili određenih tokena kao što su sigurnosni tokeni;
  - E. budući da su dvije najčešće sastavnice kriptoimovine (i.) privatna narav materijalnog prava u pogledu imovine, potraživanja ili prava na kojima se temelji i (ii.) upotreba kriptografije i tehnologije decentraliziranog vođenja evidencije transakcija ili slične tehnologije za podršku razmjeni imovine i njezine svojstvene ili percipirane vrijednosti;
  - F. budući da trenutačno kriptoimovinu ne izdaju središnje banke ili javna tijela u Uniji niti

za nju jamče te da može imati različite uporabe, uključujući kao sredstvo razmjene, za potrebe ulaganja i za pristup robi ili usluzi;

- G. budući da stabilne kriptovalute pokazuju značajke slične onima kriptoimovine i ne poprimaju oblik nijedne određene valute, no oslanjaju se na skup alata čija je svrha minimizirati promjene njihove cijene izražene u nekoj valuti; budući da određena kriptoimovina, uključujući stabilne kriptovalute i s njima povezane tehnologije, ima potencijal za povećanje učinkovitosti, konkurentnosti i transparentnosti te za stvaranje znatnih prilika i koristi za društvo, s obzirom na to da bi neke od njih mogle dovesti do jeftinijih i bržih plaćanja te ponuditi nove izvore financiranja za mala i srednja poduzeća; budući da skup alata za smanjenje fluktuacija cijena nije ispitana u situacijama u kojima se znatan broj transakcija izvršava sa stabilnim kriptovalutama;
- H. budući da javna rasprava o privatno pokrenutim stabilnim kriptovalutama može biti povezana s određenim nedostacima u platnom ekosustavu Unije;
- I. budući da stabilne kriptovalute mogu postati široko korišteno sredstvo plaćanja, što bi trebalo potaknuti odgovarajuće regulatorne i nadzorne mjere;
- J. budući da se digitalna valuta središnjih banaka („Central Bank Digital Currency”, CBDC) temelji na konceptu stabilne imovine, suverene je naravi i stoga različita od kriptoimovine; budući da Narodna banka Kine ispituje digitalnu valutu središnje banke (DCEP); ističe da bi potencijalna upotreba digitalne valute središnje banke na svjetskoj razini mogla utjecati na međunarodnu trgovinu i zaštitu potrošača;
- K. budući da se razmatraju moguće inicijative za provedbu CBDC-a, kako na razini Unije tako i na globalnoj razini;
- L. budući da u području digitalnih financija postoji snažan element prekograničnosti koji nadilazi razinu Unije te su stoga međunarodna suradnja i učinkovit i djelotvoran nadzor Unije u tom području ključni;
- M. budući da razvoj digitalnih finansijskih alata može imati snažan element tokova kapitala koji privlači prekogranična ulaganja; naglašava da stoga digitalno financiranje može doprinijeti konkurentnosti Unije na globalnim tržištima;
- N. budući da je, prema tržišnim podacima,¹⁶ u lipnju 2020. godine u svijetu postojalo više od 5 600 jedinica kriptoimovine, čija ukupna tržišna kapitalizacija prelazi 260 milijardi USD,¹⁷ od čega 65 % predstavlja samo bitcoin;
- O. budući da su prema tržišnim podacima stabilne kriptovalute dosegle ukupnu tržišnu kapitalizaciju od 10 milijardi EUR u lipnju 2020. u usporedbi s 1,5 milijardi EUR u siječnju 2018. te da, unatoč njihovu još uvijek ograničenom dosegu u usporedbi s drugim kriptovalutama, imaju potencijal da brzo dostignu globalnu razinu i široku bazu korisnika, posebno ako ih usvoje velika tehnološka poduzeća koja iskorištavaju njihove mreže;

---

¹⁶ <https://coinmarketcap.com>

¹⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU\(2020\)648779_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU(2020)648779_EN.pdf)

- P. budući da su stručnjaci Europske središnje banke u svojem članku iz 2019.¹⁸ naveli da, iako je kriptoimovina u velikoj mjeri spekulativna, ne predstavlja neposrednu prijetnju finansijskoj stabilnosti; budući da to stajalište dijele i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA)¹⁹ i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA)²⁰; budući da su Međunarodni monetarni fond (MMF) u svojem izvješću o globalnoj finansijskoj stabilnosti iz 2018. i Odbor za finansijsku stabilnost (FSB) u svojem izvješću iz srpnja 2018. donijeli iste zaključke, iako bi, prema mišljenju FSB-a, stanje i dalje trebalo pratiti s obzirom na brzinu promjena na tim tržištima;
- Q. budući da, kao što je istaknuto u izvješću EBA-e, finansijske institucije trenutačno sudjeluju u relativno ograničenim aktivnostima povezanim s kriptoimovinom, no njihov interes vjerojatno će rasti, posebno u kontekstu sve veće primjene rješenja koja se temelje na decentraliziranom vođenju evidencije transakcija; budući da takve aktivnosti uključuju držanje ili stjecanje izloženosti kriptoimovini, preuzimanje rizika pri inicijalnim ponudama kriptovaluta ili pružanje usluga u vezi s kriptoimovinom kao što su pružanje usluga skrbničkog novčanika ili burze; budući da trenutačna bonitetna pravila ne uzimaju u dovoljnoj mjeri u obzir visoku volatilnost i visoki rizik kriptoimovine;
- R. budući da nedavna istraživanja upućuju na to da se kriptoimovina uglavnom upotrebljava kao špekulativno ulaganje, a ne kao sredstvo plaćanja za robu ili usluge koje nudi zakoniti trgovac; budući da su europska nadzorna tijela istaknula da kriptoimovina koja ne ispunjava kriterije finansijskih instrumenata u području primjene finansijskih propisa Unije predstavlja posebne rizike, posebno u pogledu zaštite ulagača i potrošača te cjelevitosti tržišta; budući da kriptoimovina može povećati rizik od pranja novca, prijevara, utaje poreza i vanjskih napada;
- S. budući da usvajanje novih tehnologija može znatno pomoći poduzećima za finansijske usluge da ispune svoje tekuće obveze u pogledu nadzora i usklađenosti;
- T. budući da se, u okviru niza kriptoimovina koje se u skladu s pravom Unije smatraju finansijskim instrumentima, njihova klasifikacija oslanja na nacionalna nadležna tijela koja na nacionalnoj razini provode pravo Unije, što stvara razlike u nadzornom i regulatornom pristupu, čime se šteti dosljednosti i jednakim uvjetima u Uniji; budući da pri toj klasifikaciji i integraciji unutar zakonodavnog okvira Unije ima poteškoća jer različite kriptoimovine imaju različite značajke koje se s vremenom mogu promijeniti;
- U. budući da bi inicijalne ponude kriptovaluta mogle biti alternativni izvor financiranja za inovativna poduzeća i novoosnovana poduzeća u ranoj fazi njihova razvoja, ali i izložiti ulagače visokim rizicima od gubitaka zbog njihove izrazito špekulativne prirode i podložnosti prijevarama; budući da je u Godišnjem gospodarskom izvješću Banke za međunarodne namire za 2018. utvrđeno da se najmanje 22,5 % inicijalnih ponuda

---

¹⁸ https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/articles/2019/html/ecb.ebart201905_03~c83aeaa44c.en.html#toc4

¹⁹ ESMA Advice - Initial Coin Offerings and Crypto-Assets
(https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-157-1391_crypto_advice.pdf)

²⁰ EBA Report with advice for the European Commission on crypto-assets
(<https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2545547/67493daa-85a8-4429-aa91-e9a5ed880684/EBA%20Report%20on%20crypto%20assets.pdf>)

kriptovaluta pokazao piramidalnim sustavom prijevare;

- V. budući da kriptoimovina ima potencijal da na siguran način smanji troškove transakcija u svijetu koji je sve češće digitalno nadziran, ako podliježe strogom i primjerenom regulatornom režimu koji se temelji na procjeni rizika;
- W. budući da digitalne financije mogu na razne načine doprinijeti savladavanju ekonomskih učinaka izbijanja bolesti COVID-19 u pogledu posljedica za građane, mala i srednja poduzeća te ostale poslovne subjekte i finansijske usluge; budući da je pandemija bolesti COVID-19, u svakoj državi članici u različitoj mjeri, pokazala potencijal koji digitalno financiranje nudi potrošačima i gospodarstvu;
- X. budući da velika tehnološka poduzeća i globalne digitalne platforme sve više nude finansijske usluge; budući da ti veliki operateri u digitalnom sektoru imaju koristi od konkurenčnih prednosti kao što su ekonomija razmjera, goleme prekogranične mreže korisnika, jednostavan pristup financiranju i sposobnost prikupljanja velikih količina podataka koje pružaju korisnici putem tehnologija za obradu podataka kao što je analiza velikih količina podataka koje na različite načine stvaraju golemu dodanu vrijednost; budući da prisutnost velikih tehnoloških poduzeća na tržištima finansijske tehnologije može našteti poštenom tržišnom natjecanju i inovacijama;
- Y. budući da nedavno otkrivene prijevare povezane s poduzećima u sektoru finansijske tehnologije ukazuju na potrebu za cijelovitim sagledavanjem opasnosti za zaštitu potrošača i ulagača povezanih s propustima u finansijskom izvještavanju, prijevari i stečajnim postupcima;
- Z. budući da se posljednjih godina znatno povećao udio bezgotovinskih plaćanja; budući da poboljšani okvir za bezgotovinske transakcije ne bi smio ugroziti mogućnost korištenja gotovine kao sredstva plaćanja;
- AA. budući da je finansijski sektor najveći korisnik informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) u svijetu te čini približno jedinu petinu ukupnih rashoda za IKT;
- AB. budući da primjena novih tehnologija u finansijskom sektoru može stvoriti nove rizike koje treba regulirati i pratiti kako bi se zaštitila finansijska stabilnost i cijelovitost unutarnjeg tržišta te očuvala zaštita potrošača;
- AC. budući da će povećana upotreba umjetne inteligencije u finansijskim uslugama značiti da će biti potrebni snažnija operativna otpornost i odgovarajući nadzor te zaštita podataka kako je utvrđeno u pravu Unije;
- AD. budući da novi operativni problemi, posebno rizici povezani s IKT-om i sigurnosti, mogu stvoriti sistemske rizike u finansijskom sektoru; takvi novi rizici trebali bi se rješavati odgovarajućim mjerama, kao što je istaknuo Europski odbor za sistemske rizike²¹;
- AE. budući da trenutačna pravila EU-a u pogledu finansijskih usluga pružaju neujednačen pristup pitanju rezervacija za operativne rizike;

---

²¹ <https://www.esrb.europa.eu/news/pr/date/2020/html/esrb.pr200107~29129d5701.en.html>

- AF. budući da rizici IKT-a i sigurnosni rizici s kojima se suočava finansijski sektor te njegova razina integracije na razini Unije opravdavaju specifične i naprednije mjere koje se temelje na Direktivi (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije²², ali je i nadilaze;
- AG. budući da je kibernetička otpornost sastavni dio rada na operativnoj otpornosti finansijskih institucija koji provode tijela vlasti na globalnoj razini;
- AH. budući da bi funkcionalno, održivo i otporno finansijsko tržište Unije trebalo imati snažnu alokativnu učinkovitost kapitala i rizika te najširu moguću finansijsku uključenost građana u finansijske usluge;
- AI. budući da upotreba usluga računalstva u oblaku pružateljima finansijskih usluga može ponuditi znatne prednosti u pogledu operativne otpornosti i učinkovitosti u usporedbi s postojećim rješenjima na licu mjesta, ali sa sobom nosi dodatne izazove u pogledu sigurnosti podataka i postupaka, kontinuiteta poslovanja u slučaju prekida rada i opće ranjivosti u pogledu kiberkriminaliteta;
- AJ. budući da su potrebni jednaki uvjeti za poduzeća koja pružaju finansijske usluge i tehnološka poduzeća kako bi se osiguralo da se sva poduzeća natječu pod jednakim uvjetima, u skladu s načelom „isti rizik, ista aktivnost, ista regulacija”;
- AK. budući da uvođenje digitalnih finansijskih usluga ne bi smjelo dovesti do regulatorne arbitraže niti do smanjenja zaštite potrošača, slabije sigurnost ili opasnosti za finansijsku stabilnost;
- AL. budući da se mnoge velike finansijske institucije Unije oslanjaju na pružatelje usluga računalstva u oblaku iz trećih zemalja;
- AM. budući da Europski odbor za zaštitu podataka ima važnu ulogu u pomaganju poduzećima da razumiju svoje obveze u pogledu usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka;
- AN. budući da kriptoimovina obično nema poznatog inicijatora i ne stvara finansijsko potraživanje prema temeljnoj imovini, za razliku od stabilnih kriptovaluta, sigurnosnih tokena i tokena za robu koji svi imaju poznatog inicijatora;
- AO. budući da bi, iako se tokeni koje izdaju poduzetnici u obliku potraživanja prema novčanim tokovima, vlasničkom kapitalu ili budućeg potraživanja proizvoda/usluge, mogu klasificirati na alternativne načine, njihova klasifikacija u pravu Unije trebala bi omogućiti regulatornu predvidljivost i homogenost na europskim tržištima; budući da bi se za tehnološki relevantno i funkcionalno reguliranje tokena trebali uzeti u obzir potencijalni hibridni dizajni i pružiti definicije kojima se maksimalno povećava zaštita potrošača i ulagača, povećava pravna sigurnost i iskorištava snažan potencijal tih instrumenata za financiranje rizičnih poduzetničkih projekata; budući da je temeljna gospodarska funkcija tokena značajan pokazatelj za njihovu klasifikaciju;
- AP. budući da je Radna skupina za finansijsko djelovanje (FATF) usvojila široku definiciju

---

²² SL L 194, 19.7.2016., str.1.

virtualne valute i preporučila da se u područje primjene obveza za sprečavanje pranja novca/borbu protiv financiranja terorizma uključe sve fizičke ili pravne osobe koje provode aktivnosti poput razmjene između kriptoimovine, prijenosa kriptoimovine te sudjelovanja u financijskim uslugama povezanim s inicijalnim ponudama kriptovaluta i njihovo pružanje;

- AQ. budući da je pranje novca ključna opasnost koju treba spriječiti u području digitalnog financiranja; budući da bi, čak i ako se digitalnim financiranjem može poboljšati financijska uključenost, i dalje trebao postojati sveobuhvatan sustav upoznavanja s klijentom (KYC, „*know your customer*“) i usklađenost s borbom protiv pranja novca, kako je predviđeno pravom Unije; budući da, iako se kriptoimovina može koristiti za nezakonite aktivnosti, njezin regulatorni status kao sredstva plaćanja umjesto sredstva razmjene može poboljšati praćenje i sprečavanje financijskog kriminala;
- AR. budući da povećana povezivost, internet stvari i interakcija ljudi i strojeva mogu stvoriti bolja iskustva u području financijskih usluga, ali podrazumijevaju i nove rizike u pogledu privatnosti i zaštite osobnih podataka, kvalitete interakcije, upravljanja operativnim rizikom i izazova u području kibersigurnosti;

Preporuke:

Opća razmatranja

1. pozdravlja posvećenost Komisije finaliziranju Akcijskog plana o financijskim tehnologijama do trećeg kvartala 2020.; smatra da su prijedlog Komisije o kriptoimovini te zakon o operativnoj i kibernetičkoj otpornosti za međusektorske financijske usluge pravovremeni i nužni s obzirom na nedavni razvoj događaja na tržišta Unije i svijeta; traži da Komisija na temelju članka 114. podnese odgovarajući zakonodavni prijedlog u skladu s preporukama izloženima u Prilogu ovom izvješću;
2. smatra da će digitalno financiranje, koje ima ključnu ulogu u razvoju financijskih aktivnosti, biti sastavni dio uspjeha unije tržišta kapitala tako što će povećati mogućnosti financiranja za poduzeća i građane, kao i mogućnosti ulaganja, te potiče Komisiju da razmotri kako osnažiti inovatore i na taj način iskoristiti prednosti digitalnog financiranja za poticanje integracije tržišta kapitala i sudjelovanja malih ulagača u Uniji te povećanje njegova opsega na globalnoj razini;
3. naglašava povećanu važnost praćenja i preispitivanja mjera povezanih s regulacijom digitalnih financija, posebno imajući na umu sve veću važnost tog sektora s obzirom na to da se svijet suočava s pandemijom bolesti COVID-19; nadalje ističe potrebu za rješavanjem konkretnih rizika koje digitalno financiranje predstavlja na regulatornoj i nadzornoj razini s pomoću odgovarajućeg zakonodavnog okvira i odredbi o zaštiti potrošača;
4. naglašava da je važno da Komisija pomno uskladi svoj rad s međunarodnim forumima i regulatornim tijelima u razvoju međunarodnih standarda s obzirom na međujurisdikcijsku prirodu digitalnih financija, ne dovodeći u pitanje pravo Unije da donosi regulatorne i nadzorne odredbe relevantne za okolnosti Unije; posebno podsjeća na potrebu da se

osigura interoperabilnost regulatornog okvira Unije s međunarodno dogovorenim načelima;

5. napominje da je razvoj mnogih tehnologija povezanih s digitalnim financijama još u začetku; naglašava da sve nove zakonodavne mjere stoga moraju podlijegati temeljito i budućnosti okrenutoj procjeni rizika i koristi za potrošače i financijsku stabilnost; poziva Komisiju da u svom radu na digitalnim financijama primijeni razmjeran, međusektorski, holistički pristup usmjeren na rezultate koji se temelji na riziku;
6. poziva Komisiju da se osloni na znanje i iskustvo Europskog foruma za inovacijske mehanizme koji će djelovati kao pokretač kako bi se stvorilo povoljno i održivo okruženje za europske centre i poduzeća u području financijske tehnologije, kao i za etabliranu financijsku industriju koja se koristi digitalnim financiranjem, kako bi se povećao rast, privlačenje stranih ulaganja i povećala prisutnost Unije na globalnim tržištima;
7. u tom pogledu smatra da bi se digitalno financiranje trebalo smatrati ključnim i učinkovitim alatom za europska mala i srednja poduzeća, s mogućnošću pružanja brzih rješenja u stvarnom vremenu prilagođenih njihovim potrebama za financiranjem; smatra da bi digitalno financiranje moglo pomoći u prevladavanju jaza u financiranju malih i srednjih poduzeća;
8. naglašava da bi se svim mjerama poduzetima na razini Unije trebalo osigurati da sudionici na tržištu, od malih do velikih, imaju regulatorni prostor za inovacije te da bi svako novo ili ažurirano zakonodavstvo i nadzor u području digitalnog financiranja trebali odražavati sljedeća načela:
  - a. na jednake usluge i s njima povezane slične rizike trebala bi se primjenjivati jednaka pravila;
  - b. proporcionalnost i tehnološka neutralnost;
  - c. pristup koji se temelji na riziku, transparentnosti i odgovornosti;
  - d. poštovanje temeljnih prava, posebno zaštite privatnosti i osobnih podataka, kako je zajamčeno člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima;
  - e. visoka razina zaštite potrošača i ulagatelja;
  - f. jednaki uvjeti tržišnog natjecanja;
  - g. pristup koji pogoduje inovacijama;
9. ističe da bi se u svim novim ili ažuriranim mjerama donesenima na razini Unije trebali uzeti u obzir brzi razvoji događaja na rastućim tržištima kriptoimovine i inicijalne ponude kriptovaluta; naglašava da se diljem unutarnjeg tržišta moraju osigurati jednaki uvjeti, izbjegavajući traženje najpovoljnijeg pravnog sustava i regulatornu arbitražu; upozorava da takve mjere ne bi smjele gušiti mogućnosti rasta za poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, te da bi trebale ponuditi održiv ekosustav za razvoj digitalnog financiranja na unutarnjem tržištu, istodobno osiguravajući financijsku stabilnost, cjelovitost tržišta te zaštitu ulagača i potrošača;

10. ističe da eksperimentalna regulatorna okruženja i inovacijski centri imaju potencijal da budu korisni alati za digitalna finansijska poduzeća za testiranje inovativnih finansijskih proizvoda, finansijskih usluga ili poslovnih modela u kontroliranom okruženju te da nadležnim tijelima omoguće bolje razumijevanje takvih aktivnosti i razvoj regulatornog stručnog znanja u novim tehnologijama, čime bi se olakšao dijalog između poduzeća i regulatornih tijela; ističe, međutim, da oni također mogu predstavljati znatan rizik za zaštitu potrošača i ulagača te omogućiti finansijske prijevare, istodobno stvarajući rizike od fragmentacije nadzora i regulatorne arbitraže;
11. naglašava da bi svaki zatvoreni sustav, uključujući paneuropski zatvoreni sustav, trebao težiti postizanju ravnoteže između poticanja inovacija i finansijske stabilnosti te zaštite ulagača i potrošača, uzimajući u obzir veličinu, sistemsku važnost i prekograničnu aktivnost uključenih poduzeća; poziva Komisiju da uspostavi zajednički okvir Unije za paneuropski zatvoreni sustav za digitalne finansijske usluge jer bi se time ostvarile dodatne koristi za finansijske inovacije i stabilnost te smanjila fragmentacija nadzora;
12. naglašava važnost trokuta povjerenja, provjere identiteta i podataka u svrhu osiguravanja povjerenja gospodarskih subjekata, ulagatelja, potrošača i nadzornika u digitalne financije;
13. smatra da je primjерeno dodatno analizirati inicijative za provedbu CBDC-ova u Uniji i na globalnoj razini; poziva ESB da razmotri provedbu sveobuhvatne procjene učinka kako bi predstavio perspektivu za CBDC-ove, uključujući analizu mogućnosti i rizika uspostave digitalnog eura; smatra da bi se u toj procjeni također trebala uzeti u obzir uloga tehnologija na kojima se CBDC-ovi temelje; nadalje poziva nadzorna tijela Unije da promiču daljnja istraživanja u tom području te poziva Komisiju i ESB da se uključe u dijalog na međunarodnoj razini, procjenjujući moguće koristi i implikacije šire upotrebe CBDC-ova na globalnoj razini;
14. smatra da bi se parametri i načela za procjenu učinka i naknadnu analizu trebali oslanjati na ulogu CBDC-ova u kompenziranju smanjenja uporabe gotovine, jamčenju povjerenja u finansijski sustav, osiguravanju veće finansijske uključenosti i pristupa javnim sredstvima plaćanja te istodobno jamčenju finansijske i monetarne stabilnosti;
15. naglašava potrebu za snažnjom regulatornom i nadzornom konvergencijom u cilju razvoja zajedničkog okvira Unije; ističe ključnu ulogu europskih nadzornih tijela u olakšavanju toga; poziva na strukturirani dijalog između europskih nadzornih tijela i nacionalnih nadležnih tijela koji bi se trebalo usredotočiti na trenutačne nadzorne izazove i konvergenciju praksi prema nesmetanom nadzoru na svim razinama, posebno u pogledu digitalnog financiranja, sprečavanja pranja novca, zaštite privatnosti i zaštite podataka te izazova i mogućnosti u području kibersigurnosti; smatra da bi se taj strukturirani dijalog, kada govorimo o području digitalnih financija, trebao usredotočiti na smanjenje arbitražnog i nadzornog tržišnog natjecanja te drugih postojećih prepreka prekograničnim operacijama;
16. izražava suglasnost sa stajalištem ESB-a o važnosti fizičkog novca kao zakonskog sredstva plaćanja; naglašava da napredak u području virtualnih valuta i digitalnih plaćanja ne smije dovesti do ograničenja gotovinskih plaćanja u maloprodaji ili do ukidanja gotovine;

17. ističe svoju zabrinutost zbog utjecaja rudarenja kriptovaluta na okoliš; naglašava potrebu za rješenjima kojima bi se ublažio ekološki otisak najčešćih oblika kriptoimovine; poziva Komisiju da to uzme u obzir u svim predstojećim regulatornim inicijativama, imajući na umu predanost EU-a ciljevima održivog razvoja i nužnom prijelazu na klimatski neutralno društvo najkasnije do 2050.;

Definiranje okvira za kriptoimovinu

18. smatra da je razvoj sveobuhvatne paneuropske taksonomije za nove proizvode kao što je kriptoimovina nužan korak prema poticanju zajedničkog razumijevanja, olakšavanju suradnje među jurisdikcijama i pružanju veće pravne sigurnosti tržišnim sudionicima koji posluju preko granica; preporučuje da se uzmu u obzir postojeći nacionalni regulatorni i nadzorni okviri; primjećuje važnost međunarodne suradnje i globalnih inicijativa u pogledu okvira Unije za kriptoimovinu, posebno imajući na umu bezgraničnu prirodu takve imovine;
19. smatra da bi razvoj otvorenog obrasca taksonomije na razini Unije mogao biti primjenjeni s obzirom na to da se radi o segmentu tržišta koji se mijenja i da bi takva taksonomija trebala služiti kao osnova za odgovarajuće zakonodavne ili regulatorne mjere; smatra, međutim, da ne postoji univerzalno rješenje u pogledu pravne kvalifikacije kriptoimovine te je stoga okvir koji nadzornim tijelima omogućuje praćenje i prilagodbu važan;
20. naglašava da novoosnovana poduzeća usmjerena na potrošače često grade inovativne finansijske usluge u korist građana i poduzeća Unije te da bi svaki zakonodavni okvir trebao biti osmišljen s ciljem osnaživanja dalnjih inovacija i izbora za potrošače u području finansijskih usluga;
21. napominje da su u nedostatku zajedničkog regulatornog pristupa EU-a kriptoimovini države članice već počele donositi jednostrane zakonodavne i nadzorne mjere te se suočavaju sa sve većim pritiskom da nešto poduzmu zbog zabrinutosti u pogledu zaštite potrošača; ističe da različita tumačenja i nekoordinirani pristup u državama članicama mogu dovesti do fragmentacije tržišta, povećati pravnu nesigurnost, ugroziti ravnopravne uvjete tržišnog natjecanja i pružiti prilike za regulatornu arbitražu;
22. stoga smatra da bi svaka daljnja kategorizacija trebala biti uravnotežena i fleksibilna kako bi se prilagodila novim poslovnim modelima i rizicima te kako bi se ostavio prostor za inovacije i konkurentnost u tom sektoru, istodobno osiguravajući da se rizici mogu utvrditi i ublažiti u ranoj fazi;
23. nadalje ističe da je potrebno pojasniti smjernice o primjenjivim regulatornim i bonitetnim postupcima kako bi se pružila regulatorna sigurnost i prikazao odgovarajući nadzor i bonitetni tretman kriptoimovine; slaže se sa stajalištem Bazelskog odbora i EBA-e da bi banke koje prihvataju kriptoimovinu trebale primjenjivati konzervativan bonitetni tretman na kriptoimovinu, posebno onu visokorizičnu;
24. smatra da se na regulirane finansijske institucije, posebno kreditne institucije, institucije za platni promet i mirovinske fondove, primjenjuju posebna maksimalna ograničenja izloženosti s obzirom na potencijalne rizike za zaštitu potrošača i ulagatelja te finansijsku

stabilnost povezane s visokom razinom aktivnosti kriptoimovine; nadalje, dijeli stajalište da su snažna dubinska analiza, čvrsto upravljanje i upravljanje rizicima, potpuno objavljivanje svake izloženosti i dobar dijalog s nadzornim tijelima od ključne važnosti; smatra da bi predstojeća revizija okvira kapitalnih zahtjeva trebala uključivati izmjene u tom pogledu;

25. smatra da bi svi agenti i sudionici koji sudjeluju u aktivnostima povezanim s kriptoimovinom trebali podlijegati standardima postojećih primjenjivih finansijskih regulatornih okvira; nadalje ističe da je potrebno uspostaviti pravne odredbe i mehanizme kako bi se osiguralo da se regulatorni standardi za aktivnosti povezane s kriptoimovinom, posebno u pogledu zaštite potrošača i sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, provode i kada se takve aktivnosti ili usluge pružaju ili se njima upravlja izvan Unije; nadalje ističe da bi posebna pravila o transparentnosti i integritetu tržišta trebala biti barem jednaka onima iz Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu finansijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU²³ (MiFID II) za sve izdavatelje ili sponzore kriptoimovine, kojima se utvrđuju stroga pravila u pogledu informacija za potencijalne klijente, trebala biti jasna i nedvosmislena, kao i zahtjevi za procjenu primjerenosti;
26. smatra da neka kriptoimovina, koja se uglavnom koristi u nezakonitim kanalima, ne bi smjela biti legitimizirana uključivanjem te kriptoimovine u postojeći regulatorni režim; ističe da bi bilo kakva neželjena legitimizacija ugrozila zaštitu potrošača i integritet tržišta; stoga poziva Komisiju da uspostavi stroga pravila u pogledu upozorenja potencijalnim klijentima i da se pobrine za to da se nadležnim tijelima dodijele potrebne intervencijske ovlasti za ograničavanje ili zabranu operacija i aktivnosti kriptoimovine koja se uglavnom koristi u nezakonite svrhe;
27. naglašava da bi se rizici povezani s kriptoimovinom i izloženosti kriptoimovini trebali u potpunosti integrirati u postupak nadzorne provjere i ocjene nakon što bude dostupna taksonomija; u tom pogledu ističe potrebu za odgovarajućim i standardiziranim zahtjevima za objavljivanje svih značajnih izloženosti ili usluga povezanih s kriptoimovinom;
28. ističe da će biti potrebno riješiti regulatorne praznine u postojećem pravu Unije ciljanim promjenama, kao i stvaranje prilagođenih regulatornih sustava za nove aktivnosti kriptoimovine koje se razvijaju, kao što su inicijalne ponude kriptovaluta ili inicijalne ponude za razmjenu; napominje da bi se određene vrste kriptoimovine mogle uklopiti u postojeći regulatorni okvir, kao što su, na primjer, „prenosivi vrijednosni papiri” kako su definirani u Direktivi MiFID II; smatra da bi s kriptoimovinom koja bi mogla biti obuhvaćena MiFID-om II trebalo postupati na isti način kao i s drugim prenosivim vrijednosnim papirima koji su obuhvaćeni tim sustavom te da kao takvi ne bi zahtjevali prilagođeni zakonodavni okvir, nego ciljane izmjene relevantnih odredbi MiFID-a II;
29. ističe da je potrebno regulirati određene vrste kriptoimovine koje ne bi bile obuhvaćene odredbama MiFID-a II na usklađen način na razini Unije;
30. napominje da stabilne kriptoimovine predstavljaju jedinstvenu kategoriju kriptoimovine;

²³ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

ističe da se u ovoj fazi stabilne kriptovalute u Uniji još uvijek rijetko koriste; stoga poziva Komisiju da razvije zakonodavni okvir kojim se, među ostalim, jamči stabilan devizni tečaj između stabilnih kriptovaluta i fiducijskih valuta te stabilni tečaj između stabilnih kriptovaluta i fiducijskih valuta te da se stabilna kriptovaluta u bilo kojem trenutku može ponovno pretvoriti u fiducijsku valutu po valutnom paritetu;

31. ističe da inicijalne ponude kriptovaluta i inicijalne ponude za razmjenu imaju potencijal za povećanje pristupa financiranju za MSP-ove, inovativna novoosnovana i rastuća poduzeća, ubrzavanje transfera tehnologije i postajanje ključnog dijela unije tržišta kapitala; napominje, međutim, da su razna nadzorna tijela izdala upozorenja o inicijalnim ponudama kriptovaluta zbog nedostatka transparentnosti i zahtjeva za objavljivanje podataka, koji bi mogli predstavljati opasnost za ulagače i potrošače;
32. stoga poziva Komisiju da procijeni prednosti predlaganja zakonodavnog okvira za inicijalne ponude kriptovaluta i inicijalne ponude za razmjenu u cilju povećanja transparentnosti, pravne sigurnosti, zaštite ulagača i potrošača te smanjenja rizika koji proizlaze iz asimetričnih informacija, prijevornog ponašanja i nezakonitih aktivnosti; ustraje u tome da nadzor i praćenje tog okvira budu koordinirani na razini Unije;
33. ističe da bi zajednički okvir Unije za kriptoimovinu trebao pomoći u očuvanju visoke razine zaštite potrošača i ulagatelja, cijelovitosti tržišta i finansijske stabilnosti, provedbi odredbi o sprečavanju pranja novca, kao što su obveze poznavanja klijenta u pogledu agenata uključenih u transakcije povezane s kriptoimovinom, uz izuzeća samo za povremene transakcije ispod minimalnog praga, te poboljšati nadzor temeljne tehnologije kako bi se osiguralo da tijela koja istražuju kaznena djela mogu pouzdano i uz nevelik napor utvrditi krajnje korisnike platnih transakcija;
34. zabrinut je zbog rezultata nedavnog istraživanja²⁴ koje pokazuje da je polovica transakcija kriptoimovinom povezana s nezakonitim aktivnostima, kao što su kupnja ili prodaja nezakonite robe ili usluga, pranje novca i plaćanja u okviru napada ucjenjivačkim programima; ističe nedavne zaključke koji upućuju na to da se tih 76 milijardi dolara nezakonitih aktivnosti godišnje odnosi i na Bitcoin;
35. ponavlja potrebu za učinkovitim rješavanjem rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji proizlaze iz prekograničnih aktivnosti i novih tehnologija, posebno onih koje predstavljaju kriptoimovina;
36. ističe da postojeći nedostaci u okviru borbe protiv pranja novca za kriptoimovinu, kao što je primjena načela poznavanja klijenta, dovode do nejednakih uvjeta za različite vrste finansijskih aktivnosti; smatra da bi odredbe o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma za pružatelje usluga povezanih s kriptoimovinom trebalo provoditi i za strane pružatelje usluga koji svoje usluge nude u Uniji; ističe da je potrebna sveobuhvatna definicija „virtualne imovine“ kako bi se bolje odrazila priroda i funkcija kriptoimovine u svrhu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma; ističe da se definicija financiranja terorizma također mora ažurirati kako bi se osiguralo da kriptoimovina bude pokrivena na odgovarajući način;

---

²⁴ Dostupno u elektoničkom obliku na <https://ssrn.com/abstract=3102645>.

37. prima na znanje ažuriranje postojeće 16. preporuke FATF-a u pogledu pravila o putovanjima za pružatelje usluga virtualne imovine (VASP-ovi) i poziva Komisiju da istraži njegove posljedice za pružatelje kriptovaluta i usluga e-novčanika u okviru Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ²⁵;
38. nadalje poziva Komisiju da proširi područje primjene obveznika u okviru sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, u skladu s preporukama FATF-a i ESMA-e, kako bi se osiguralo da za sve aktivnosti koje uključuju kriptoimovinu pružatelji virtualnih razmjena, druge kategorije pružatelja usluga novčanika i inicijalnih ponuda kriptovaluta podliježu istim obvezama u pogledu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma;
39. smatra da se zbog širenja digitalnih finansija nitko ne smije zapostaviti te da dostupnost digitalnih finansijskih rješenja za potrošače i neprofesionalne ulagače mora ići ruku pod ruku s većim naporima za jamčenje transparentnosti, javne osviještenosti i pristupa informacijama; poziva Komisiju i države članice da ulažu u programe za poboljšanje digitalne i finansijske pismenosti;
40. napominje da uvođenje bilo koje digitalne valute koju je razvila središnja banka dolazi sa znatnim izazovima i rizicima (npr. rizici za finansijsku stabilnost, zaštitu depozita, posljedice za prijenos monetarne politike, posljedice na kreditno posredovanje, zamjena drugih načina plaćanja, istiskivanje privatnih sudionika na tržištu itd.) koji bi lako mogli nadmašiti uočene koristi od CBDC-ova;
41. konstatira da bi se neki od uočenih nedostataka europskog sustava plaćanja mogli ispraviti postupnim poboljšanjima postojećeg sustava, kao što je povećano uvođenje troškovno učinkovitih trenutačnih plaćanja;

Zajednički pristup kibernetičkoj otpornosti finansijskog sektora

42. ističe da sve veća digitalizacija finansijskih usluga, kao i eksternalizacija vanjskim pružateljima informatičkih rješenja ili održavanja, kao što su pružatelji usluga računalstva u oblaku, osobito mogu pomoći novoosnovanim poduzećima da inoviraju i dobiju pristup tehnologiji koju inače ne bi imala; međutim, upozorava da izloženost finansijskih institucija i tržišta poremećajima uzrokovanim unutarnjim propastima, vanjskim napadima ili posljedicama finansijskih poteškoća postaje sve izraženija te je stoga operativne rizike potrebno temeljito procijeniti s obzirom na taj razvoj događaja; smatra da bi stoga glavni ciljevi svakog predloženog zakonodavstva u tom pogledu trebali biti sigurnost, otpornost i učinkovitost;
43. prima na znanje činjenicu da, iako je teško utvrditi ukupne troškove kiberincidenata, procjene industrije kreću se od 45 do 654 milijardi USD za svjetsko gospodarstvo 2018.;
44. ističe da je finansijski sektor tradicionalno bio glavni cilj za kiberkriminalce koji traže

---

²⁵ SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

- financijsku dobit;
45. zabrinut je zbog analize ESRB-a koja pokazuje da je zaista moguće da se kiberincident razvije u sistemsku kiberkrizu koja ugrožava financijsku stabilnost²⁶;
  46. ističe da neki sektorski dijelovi zakonodavstva Unije o financijskim uslugama već sadrže posebne zahtjeve u pogledu upravljanja informacijskom sigurnošću, dok to nije slučaj s nekim drugim područjima zakonodavstva Unije o financijskim uslugama; podsjeća da su nadzorna tijela izdala upozorenja za potrošače u pogledu inicijalnih ponuda kriptovaluta jer nedostatak odgovarajuće transparentnosti i zahtjeva za objavljivanje može uzrokovati potencijalne i ozbiljne rizike za ulagače;
  47. poziva Komisiju da predloži zakonodavne promjene u području zahtjeva za IKT i kibernetičku sigurnost u financijskom sektoru Unije, uzimajući u obzir međunarodne norme, kako bi se riješile sve nedosljednosti, manjkavosti i rupe koje se otkriju u relevantnim zakonima; u tom pogledu poziva Komisiju da razmotri davanje pregleda pružatelja informacijskih i komunikacijskih tehnologija nadzornicima, imajući na umu koncentraciju i rizike širenja koje veliko oslanjanje sektora financijskih usluga na mali broj pružatelja IKT-a i računalstva u oblaku može predstavljati;
  48. smatra da bi te promjene trebale biti usmjerene na četiri ključna područja:
    - a. modernizaciju upravljanja IKT-om i upravljanja rizicima te usklađenost s međunarodnim standardima;
    - b. usklađivanje pravila izvješćivanja u pogledu incidenata povezanih s IKT-om;
    - c. zajednički okvir u pogledu penetracijskog ispitivanja i ispitivanja operativne otpornosti u svim financijskim sektorima;
    - d. nadzor i minimalne standarde za ključne pružatelje usluga IKT-a koji su treće strane;
  49. naglašava potrebu za dalnjim dijeljenjem informacija, posebno o incidentima, i boljom koordinacijom između relevantnih regulatornih i nadzornih tijela, uzimajući u obzir da izgradnja otpornosti i pripravnosti za rješavanje kiberincidenta velikih razmjera zahtjeva učinkovitu suradnju ne samo preko granice nego i u različitim sektorima; smatra da bi to trebalo učiniti tako da se nadzornim tijelima dodijele određene ovlasti za učinkovitiji nadzor aktivnosti koje obavljaju treće strane, a to su veća prava na inspekciju, revizijska prava i prava sankcioniranja;
  50. poziva Komisiju da poboljša suradnju na međunarodnim forumima kako bi se olakšao razvoj međunarodnih standarda u pogledu računalstva u oblaku i eksternalizacije; nadalje poziva na analizu potrebe za posebnim mjerama Unije kako bi se nadzor računalstva u oblaku i eksternalizacije uskladio s razinom nadzora nad naslijeđenim sustavima; ističe da je također potrebno razviti međunarodne standarde u tim područjima; smatra da bi, iako odgovornost za usklađenost imaju financijski subjekti, nadzor ključnih trećih strana

---

²⁶ Izvješće ESRB-a o sistemskim kibernapadima u veljači 2020.
(<https://www.esrb.europa.eu/news/pr/date/2020/html/esrb.pr200219~61abad5f20.en.html>)

trebao biti usmjeren na praćenje koncentracijskog rizika, rizika za finansijsku stabilnost i osiguravanje suradnje među relevantnim tijelima; smatra da bi to trebalo učiniti tako da se nadzornim tijelima dodijele određene ovlasti za učinkovitiji nadzor aktivnosti koje obavljaju treće strane, a to su veća prava na inspekciju, revizijska prava i prava sankcioniranja;

51. naglašava da otpornost finansijskog sustava zahtjeva snažan tehnološki okvir za nadzor naprednih tehnoloških aplikacija u finansijskim uslugama; naglašava potrebu za konkretnom strategijom kojom bi se poboljšala upotreba regulatorne tehnologije (RegTech) i nadzorne tehnologije (SupTech);
52. poziva Komisiju i nadzorna tijela da ubrzaju nezakonodavne mjere za jačanje operativne pripravnosti u finansijskom sektoru za rješavanje kiberincidenata velikih razmjera s pomoću zajedničkih vježbi, operativnih protokola („hodograma”), sigurnih alata za suradnju i ulaganja u jačanje ključne infrastrukture i europskih kapaciteta za otpuštanje; ističe potrebu da nadzorna tijela imaju interno stručno znanje i odgovarajuće resurse za provođenje takvih vježbi i nadzornih mjer;
53. poziva Komisiju da procijeni i prati rizik od mogućnosti trgovanja na crnom tržištu te pranja novca, financiranja terorizma, poreznih prijevara i utaje poreza te drugih kriminalnih aktivnosti;

Podaci

54. podsjeća da prikupljanje i analiza podataka imaju središnju ulogu u digitalnim financijama te u skladu s time ističe potrebu za dosljednom i tehnološki neutralnom primjenom postojećeg zakonodavstva o podacima; ističe da je umjetna inteligencija jedna od ključnih tehnologija za jačanje konkurentnosti Unije na globalnoj razini;
55. ističe da je Unija globalni uzor za utvrđivanje standarda u pogledu zaštite osobnih podataka; ističe da bi se prijenos i upotreba osobnih i neosobnih podataka u sektoru finansijskih usluga trebali obavljati u skladu sa svim relevantnim pravom Unije i međunarodnim sporazumima i istodobno omogućavati zakonit i siguran protok podataka potrebnih za jačanje inovativnih finansijskih inicijativa;
56. naglašava da je slobodan protok podataka unutar Unije potreban za povećanje inovativnog financiranja; ističe da se prekogranični prijenosi podataka, uključujući u treće zemlje i iz njih, moraju pratiti i voditi u skladu s pravom Unije o privatnosti i zaštiti podataka;
57. u tom pogledu traži od Komisije da osigura da subjekti u području digitalnog financiranja mogu na pravičnoj osnovi pristupiti relevantnim, pouzdanim i korisnim podacima u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka stvaranjem veće vrijednosti za potrošače, poticanjem potencijala digitalnog financiranja i pružanjem prilika za rast inovativnim poduzećima koja se bave finansijskom tehnologijom unutar Unije i izvan nje; ističe važnost poštovanja pravila tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu i osiguravanja da interesi potrošača i inovacija ne budu oštećeni; poziva Komisiju da nadzire ponudu finansijskih usluga velikih tehnoloških poduzeća te kako konkurentske prednosti svojstvene tim operaterima mogu narušiti tržišno natjecanje, našteti interesima potrošača i inovacijama;

58. ističe potrebu da Komisija uspostavi ravnotežu između jamčenja sigurnosti podataka i zaštite potrošača te održavanja iskustva potrošača i učinkovitosti usluga;
59. traži od Komisije da na temelju postojećeg standarda Unije u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o električkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za električke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ²⁷ razmotri infrastrukturu za ulazak na digitalno tržište i upotrebu digitalnih finansijskih identiteta, čiji bi cilj bio uskladiti postojeće regulatorne zahtjeve diljem Unije u mjeri u kojoj je to potrebno i olakšati njihovu upotrebu kako bi se osigurale manje rascjepkane operacije na unutarnjem tržištu i usklađenost s relevantnim odredbama o sprečavanju pranja novca; ističe važnost i moguće koristi upotrebe digitalnih finansijskih identiteta u svim sektorima i državama članicama, istodobno osiguravajući da su u skladu sa standardima zaštite podataka i privatnosti te jamčeći odgovarajuće i razmjerne mjere za izbjegavanje incidenata povezanih s podacima ili identitetom;
60. ističe da se za postupke upoznavanja klijenata pravni zahtjevi za uključivanje malih ulagatelja u finansijske institucije razlikuju u svakoj državi članici te stoga prekogranični ulazak s postojećim skupovima podataka često nije moguć, što vrijedi i za uključivanje korporativnih klijenata i s njima povezanog postupka upoznavanja klijenata/poduzeća; poziva Komisiju da riješi to pitanje i potakne usklađivanje podataka o klijentima koje zahtijevaju države članice;
61. potvrđuje da je interoperabilnost između digitalnih subjekata na nacionalnoj razini i razini Unije ključna za postizanje željenog prihvatanja na tržištu;
62. ističe da finansijske institucije sve više koriste podatke o potrošačima ili velike skupove podataka (*big data*), koji su ključni za stvaranje dodatne vrijednosti za klijente i održavanje konkurentnosti; ponavlja zaključke i preporuke iz svoje rezolucije od 14. ožujka 2017. o utjecaju velikih skupova podataka na temeljna prava: podsjeća na zakonodavni okvir za obradu osobnih podataka iz OUZP-a i poziva sve dionike da pojačaju napore kako bi se jamčilo provođenje prava iz te uredbe; posebno ističe načelo koje se odnosi na pravo pojedinaca na vlasništvo i kontrolu nad njihovim podacima te pravo na prenosivost podataka;
63. smatra da identitet kojim korisnik upravlja bez posrednika temeljen na decentraliziranom vođenju evidencije transakcija može biti ključan element u razvoju niza novih usluga i platformi za jedinstveno digitalno tržište, neovisno o agregatorima podataka i izbjegavajući posrednike, uz istodobno pružanje visokih standarda sigurnosti i zaštite podataka za pojedinačne građane EU-a;
64. smatra da nedostatak dostupnih i pouzdanih podataka i informacija o aktivnostima digitalnog financiranja može štetiti rastu, zaštiti potrošača, cjelovitosti tržišta i finansijskoj stabilnosti, kao i borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza; zalaže se za veću transparentnost i poboljšano izvješćivanje o aktivnostima u području digitalnih finansija kako bi se smanjile asimetrije i rizici, posebno u pogledu postojećih operatera velikih podataka koji bi mogli imati nerazmjerne koristi od povećanog pristupa podacima; naglašava važnost jednakih uvjeta

²⁷ SL L 257, 28.8.2014., str. 73.

u pogledu prekograničnog pristupa podacima kako je zajamčeno Općom uredbom o zaštiti podataka u pogledu osobnih podataka;

65. ističe da u tom kontekstu standardi imaju ključnu ulogu u dalnjem promicanju upravljanja, dijeljenja i razmjene podataka, uključujući interoperabilnost i prenosivost podataka; za to je potrebna i pouzdana i pravno sigurna infrastruktura te čvrst pravni okvir u pogledu udruživanja i dijeljenja podataka koji poduzećima daju povjerenje u podatkovnu suradnju među poduzećima ili čak sektorima;
66. poziva na efektivni nadzor nad analizama „velikih podataka” na način koji se dotiče netransparentnosti modela, osiguravajući istovremeno dovoljan pristup relevantnim i kvalitetnim podacima; naglašava potrebu za većom odgovornošću, objasnijivošću i transparentnošću u pogledu algoritama, obrade i analize podataka kao ključnih alata kojima se jamči da je pojedinac primjereni informiran o obradi svojih osobnih podataka;
67. ističe važnost otvorenog bankarstva u poboljšanju kvalitete platnih usluga uključivanjem novih sudionika na tržištu koji potrošačima pružaju veću operativnu učinkovitost i učinkovitost cijena; ističe da je prijelaz s otvorenog bankarstva na otvoreno financiranje, tj. uključivanje finansijskih usluga koje nisu plaćanja, strateški prioritet koji ima potencijal za poboljšanje učinkovitosti, smanjenje rizika koncentracije i poboljšanje finansijske uključenosti;
68. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju i priložene preporuke proslijedi Komisiji i Vijeću te parlamentima i vladama država članica.

**PRILOG PRIJEDLOGU REZOLUCIJE:
PREPORUKE O SADRŽAJU ZATRAŽENOG PRIJEDLOGA**

A. NAČELA I CILJEVI PRIJEDLOGA

1. Odrediti temelje za pristup pravilima za digitalne financije u Uniji koji je usmjeren prema budućnosti;
2. osigurati da područje digitalnih financija može nastaviti biti inovativni pokretač rasta i radnih mjesta unutar jedinstvenog tržišta;
3. potaknuti postizanje zajedničkog dogovora u vezi s ključnim pitanjima koja se tiču digitalnih financija i promicati usklađivanje relevantnih odredbi, što će dovesti do pojačanja prekograničnih aktivnosti;
4. povećati razmjenu podataka u skladu s načelima Unije u svrhu poticanja inovacija. Cilj bi trebao biti olakšavanje pristupa javnim podacima unutar Unije. To bi koristilo tvrtkama u području digitalnih financija, no išlo bi u korist i brojnim drugim područjima obuhvaćenim politikama Unije te bi povećalo transparentnost tržišta;
5. razmotriti tri područja za provedbu početnih mjera Unije, točnije, razvoj okvira za kriptoimovine, razvoj okvira za kibernetičku i operativnu otpornosti te djelovanje u svrhu usklađivanja koncepta digitalnog upisivanja s jedinstvenim tržištem.

B. MJERE KOJE PREDLAŽE

1. Iznijeti zakonodavni prijedlog za kriptoimovinu koji pruža pravnu sigurnost u pogledu odnosa prema kriptoimovini uz osiguravanje visokog standarda zaštite potrošača i ulagača, cjelovitosti tržišta i finansijske stabilnosti. Takav bi okvir trebao uzeti u obzir otvorenu i sveobuhvatnu paneuropsku taksonomiju i njegov bi cilj trebao biti donošenje zakonodavstva u skladu s načelom da se jednakim pravila primjenjuju u skladu s jednakom aktivnosti i rizicima te načelo proporcionalnosti, čime se smanjuje regulatorna arbitraža i osiguravaju jednakim uvjeti tržišnog natjecanja;

Takav bi zakonodavni prijedlog trebao:

- a) dati smjernice o primjenjivim regulatornim i bonitetnim postupcima i tretmanima kriptoimovine; posebna pravila o transparentnosti i integritetu tržišta trebala bi biti barem jednakim onima u MiFID-u II za izdavatelje ili sponzore kriptoimovine;
- b) ukloniti regulatorne nedostatke u postojećem zakonodavstvu Unije u pogledu kriptoimovine, na primjer, klasificiranje određene kriptoimovine kao „prenosivih vrijednosnih papira“ u skladu s Direktivom MiFID II kako bi se osiguralo da se s njima postupa na isti način kao i s drugim prenosivim vrijednosnim papirima;

- c) stvaranje prilagođenog regulatornog režima za nove aktivnosti kriptoimovine koje se razvijaju, kao što su inicijalne ponude kriptovaluta ili inicijalne ponude za razmjenu te sve kriptoimovine koja nije obuhvaćena postojećim regulatornim okvirom, osiguravajući da su one na usklađen način regulirane na razini Unije;
- d) razmotriti utjecaj rudarenja kriptovaluta na okoliš i potrebu za rješenjima čiji je cilj ublažavanje ekološkog otiska glavne kriptoimovine;
2. krenuti prema snažnijoj regulatornoj i nadzornoj konvergenciji s ciljem razvoja zajedničkog okvira Unije; poziva na strukturirani dijalog između europskih nadzornih tijela i nacionalnih nadležnih tijela koji bi se trebao usredotočiti na trenutačne nadzorne izazove i konvergenciju praksi prema nesmetanom nadzoru na svim razinama digitalnih financija;
  3. razviti zakonodavni okvir za stabilne kriptovalute, osiguravajući da one ispunjavaju barem standarde Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ¹, uključujući stabilnu stopu konverzije, otkupljivu po valutnom paritetu s fiducijarnim valutama;
  4. na temelju procjene iznijeti prijedlog zajedničkog okvira Unije za paneuropski zatvoreni sustav za digitalne finansijske usluge;
  5. jačanti primjenu okvira za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma u pogledu kriptoimovine i uklanjanje postojećih rupa u zakonu, posebno mjerama navedenima u stavcima 34. – 38.;
  6. osigurati da se zbog širenja digitalnih financija nikoga ne zapostavi; poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere za poboljšanje digitalne i finansijske pismenosti.
  7. podnijeti zakonodavni prijedlog o kiberotpornosti kojim se osiguravaju dosljedni standardi IKT-a i kibersigurnosti u cijelom finansijskom sektoru Unije, uzimajući u obzir međunarodne standarde. Takav bi okvir trebao biti usmjeren na budućnost i u središtu njegova djelovanja trebala bi biti modernizacija trenutačnih pravila koja su primjenjiva za kibernetičku otpornost, a pritom ukloniti sve regulatorne rupe u zakonu i manjkavosti koje bi mogle predstavljati rizik za poduzeća, ulagače i potrošače;
  8. poziva Komisiju da razmotri izradu nadzornog pregleda pružatelja IKT-a u području finansijskih usluga koje pružaju svoje usluge u Uniji, kako je navedeno u stavku 47.;
  9. poziva Komisiju da predloži zakonodavne promjene u području IKT-a i kibersigurnosnih zahtjeva za finansijski sektor Unije; te bi promjene trebale biti usmjerene na četiri ključna područja navedena u točki 48.;
  10. raditi na razvoju standarda Unije u području računalstva u oblaku i eksternalizacije, istodobno radeći s međunarodnim partnerima na razvoju međunarodnih standarda, kako je navedeno u stavku 50.;

---

¹ SL L 267, 10.10.2009., str. 7.

Podaci

11. predložiti okvir za digitalno upisivanje. Takav bi okvir trebao biti sukladan s relevantnim zakonodavstvom Unije, kao što su odredbe o sprečavanju pranja novca, normama o zaštiti podataka i privatnosti te težiti osiguravanju zajedničkog dogovora u pogledu digitalnih finansijskih identiteta unutar jedinstvenog tržišta, potičući pritom usklađivanje prekograničnog upisivanja;
12. raditi na povećanju odgovornosti, objašnjivosti i transparentnosti u pogledu algoritama, obrade i analize podataka, kako je navedeno u stavku 66.

OBRAZLOŽENJE

Uvod

Digitalne financije, poznate i kao pojam „financijske tehnologije”, sastoje se od upotrebe novih tehnologija u svrhu omogućavanja i povećanja aktivnosti finansijskog sektora. Digitalne financije stoga imaju ključnu ulogu u razvoju finansijskih aktivnosti i povećanju njihove rasprostranjenosti s obzirom na to da je njihova primjena od značajne koristi, donoseći, primjerice, općenito povećanje učinkovitosti, smanjenje troškova, poboljšanje zaštite potrošača, upravljanje podacima i transparentnost. Potencijalne inovacije koje donose mogu pridonijeti automatizaciji nekoliko procesa te mnogim ulagačkim i administrativnim odlukama, a već su doprinijele učinkovitijem donošenju odluka i sljedivosti poslovanja putem poboljšavanja kvalitete podataka koji su dostupni tržišnim operaterima. Uvođenje novih tehnoloških instrumenata u finansijski sektor, ako se njima ispravno upravlja, može dovesti i do većega finansijskog uključivanja i snažnijih prekograničnih finansijskih tokova putem alternativnih kanala za kreditiranje i ulaganje. Osim toga, kako bi se olakšala unija tržišta kapitala u Europi, digitalne financije imat će ključnu ulogu u pogledu inovacija i nadilaženja prekograničnih prepreka, pod uvjetom da ostanu sastavni dio širih ciljeva unije tržišta kapitala. Imajući u vidu širenje bolesti COVID-19 i povezani rast upotrebe digitalnih sredstava kojima se potrošači, ulagači i finansijske institucije koriste u finansijske svrhe, digitalne financije nastaviti će se širiti i postajati sve važnije za gospodarstvo EU-a.

Međutim, u isto je vrijeme kontinuirani razvoj tehnologije i proširenje njezinih potencijalnih primjena u drugim sektorima jedan od najvećih izazova u gospodarskom i regulatornom smislu. Širenje digitalnih financija podrazumijeva rizike u područjima kao što su finansijska stabilnost, finansijski kriminal i zaštita potrošača.

Osim tih regulatornih izazova globalno tržište za digitalne financije nastaviti će se širiti, a pritom će važnost međunarodne suradnje u tom području doći u prvi plan. Europska unija morat će biti spremna brzo reagirati na globalna kretanja na tržištu. Osim toga, i usprkos tome što primjena novih tehnologija na finansijske aktivnosti pruža zaista velike prilike za europske finansijske aktere, Europska unija u opasnosti je od zaostajanja za svojim globalnim partnerima. Prisutna je fragmentacija regulatornih režima koji se tiču digitalnih financija te manjak poduzetničkog kapitala i proračunskih instrumenata za poticanje rasta postojećih europskih poduzeća u području digitalnih financija. Ta situacija zahtijeva usvajanje brojnih zakonodavnih i nezakonodavnih mjera na europskoj razini čija je svrha istovremeno rješavanje prethodno navedenih izazova te učvršćivanje i proširenje sektora digitalnih financija diljem Unije.

Europskim finansijskim subjektima, a posebno subjektima u području digitalnih financija, potreban je sveobuhvatan i stabilan regulatorni okvir za proširenje njihovih aktivnosti i poslovanje uz pravnu sigurnost. Slijedom toga, bilo kakav prijedlog čija je svrha učinkovito reguliranje utjecaja tehnologije na financije i potencijalne rizike trebao bi biti prvenstveno usmjeren na uspostavljanje ravnopravnih uvjeta (kombiniranje prikladnog nadzora i jednakog tretmana), a istovremeno i ciljati na najznačajnije rizike za finansijsku stabilnost. Prijedlozi Komisije trebali bi biti tehnološki neutralni i primjenjivati načelo jednakog zakonodavnog pristupa za slične aktivnosti koje predstavljaju jednak rizik. Bilo kakav zakonodavni prijedlog trebao bi zauzeti pristup utemeljen na riziku i stvoriti temelje kako bi finansijski subjekti i

potrošači imali sve više koristi od digitalnih inovacija, omogućavajući pritom ravnopravne uvjete.

Osim toga, radnje koje poduzimaju regulatorna tijela diljem svijeta mogu biti dobar primjer europskim zakonodavnim tijelima s obzirom na to da predstavljaju različite načine na koje su se tijela vlasti posvetila rješavanju rizika koji nastaju kao posljedica širenja digitalnih financija i sve veće upotrebe kriptoimovine. Osim mjera koje su usvojile treće zemlje, međunarodne institucije kao što je Odbor za finansijsku stabilnost, Banka za međunarodne namire i Radna skupina za stabilne kriptovalute u okviru skupine G7 (između mnogih drugih) predvode u nastojanjima da se uspostavi mudar regulatorni pristup digitalnih financija.

Ključni su prioriteti ovog izvješća usmjereno na glavna područja koja zahtijevaju paneuropski regulatorni odgovor na digitalne financije. Izvješće se bavi trima pitanjima koja se razmatraju u pogledu zakonodavnih radnji: kriptoimovinom, kibernetičkom otpornosti i podacima. Ta su područja u središtu budućeg razvoja digitalnih financija u Europi.

Definiranje okvira za kriptoimovinu

Pojava različitih vrsta kriptoimovine i proširenje transakcija koje ih obuhvaćaju potaknuto je rasprave o njihovu potencijalnom utjecaju na finansijsku stabilnost. Stoga, imajući u vidu da tržište kriptoimovine, koje se trenutačno sastoji od 5 100 jedinica kriptoimovine čija je tržišna kapitalizacija u svijetu veća od 250 milijardi USD², nastavlja rasti, važno je da Europa bude spremna iskoristiti prilike koje joj ona pruža, istodobno osiguravajući da se ne ugrožava finansijska stabilnost. Nadalje, potencijalni rizici u pogledu finansijske stabilnosti povećavaju se uslijed nedostatka sveobuhvatnog i dosljednog regulatornog okvira. To je slučaj u Europskoj uniji gdje su regulatorni režimi fragmentirani i u općenitom smislu zastarjeli te stoga ne procjenjuju implikacije proširenja upotrebe kriptoimovine na učinkovit način. Slijedom toga, Komisija bi trebala iznijeti prijedlog čija je svrha oblikovanje okvira za kriptoimovine koji se bavi njezinim potencijalnim učinkom na finansijska tržišta te ih klasificira prema tome.

Ovim se nacrtom izvješća poziva Komisiju da počne razmatrati načine na koji bi se razvila taksonomija kriptoimovine, pri čemu bi najprikladnija početna točka bila zajednička definicija. Takva bi paneuropska taksonomija kriptoimovine osnažila suradnju između različitih područja nadležnosti i pružila pravnu sigurnost tržišnim operaterima. Svaki bi taksonomski predložak trebao biti otvorene naravi s obzirom na veliku vjerojatnost dalnjeg razvitka kriptoimovine tijekom značajnog razdoblja unutar sljedećih godina. Osim definiranja kriptoimovine svaka bi regulatorna inicijativa trebala biti prije svega usmjerena na najvažnije rizike koji nastaju širenjem upotrebe kriptoimovine te osiguravanjem da nove rizike bude moguće utvrditi u ranijim fazama. Osim toga, potrebno je na prikidan način pristupiti rizicima uzrokovanim povećanim izlaganjem bankarskog sektora udjelima kriptoimovine.

Ravnopravni uvjeti preduvjet su kako bi se osiguralo da sve poslovanje podliježe jednakoj regulativi bez obzira na državu članicu u kojoj se odvija poslovanje. Usto, važno je razmotriti način prilagodbe trenutačnog zakonodavstva kako bi se osiguralo da ne postoje manjkavosti ni rupe u zakonu u pogledu upotrebe kriptoimovine.

U svakom slučaju, prilikom utvrđivanja definicije i razmatranja buduće taksonomije

---

² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU\(2020\)648779_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU(2020)648779_EN.pdf)

kriptoimovine, mi bismo, kao zakonodavci, trebali prihvatići da će se kriptoimovina vjerojatno dodatno razvijati u bližoj budućnosti. Buduće inovacije u finansijskom sektoru mogli bi proširiti raspon ove vrste imovine ili čak izmjeniti njezinu narav i moguće upotrebe, stoga je nužno da regulatorna tijela razviju prilagodljiv regulatorni pristup kriptoimovini. Njezin razvoj ne bi smio uzrokovati zastarjelost cjelokupnog regulativnog okvira. Stoga je važno osigurati regulatornu sigurnost u pogledu kriptoimovine već od trenutka njezina izdavanja.

Trebalo bi putem zakonodavnog okvira osigurati da su ulagači i potrošači prikladno zaštićeni prilikom poslovanja s kriptoimovinom ili posjedovanja kriptoimovine. Kako bi se uspostavila prikladna zaštita ulagača i potrošača, potrebno je prilagoditi obveze pristupa upoznavanja klijenata i nadzor temeljne tehnologije.

Zajednički pristup kibernetičkoj otpornosti finansijskog sektora

Kako se u finansijskom sektoru sve više oslanjam na tehnologiju, važno je i da poduzeća povećaju kibernetičku otpornost kako bi se zaštitila od potencijalnih poremećaja uzrokovanih unutarnjim nedostacima ili vanjskim čimbenicima.

Stoga bi Komisija trebala predložiti ciljane mjere povećanja kibernetičke sigurnosti koje se odnose na finansijski sektor putem rješavanja nedosljednosti i propusta u postojećem zakonodavstvu. Slijedom toga bilo bi prikladno predložiti okvir koji bi se prije svega primjenjivao na finansijski sektor. Svrha takvoga okvira trebala bi biti modernizacija i usklađenost trenutačnih pravila, uz usredotočenost na problematična područja povezana s finansijskim sektorom.

Osim toga, brz razvoj informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) stvorio je potrebu za rješavanjem nedosljednosti i propusta u postojećem regulatornom okviru koji su objelodanjeni njezinom primjenom. Posljedično, bilo kakva zakonodavstvena promjena u području IKT-a trebala bi biti usmjerena na njegovu modernizaciju; usklađivanje pravila izvješćivanja s obzirom na prethodne incidente; osnaživanje nadzora ključnih pružatelja IKT usluga treće strane; i razvoj zajedničkog okvira u pogledu penetracijskog ispitivanja i ispitivanja operativne otpornosti u svim finansijskim sektorima.

Ovim se izvješćem poziva Komisiju na rješavanje tih problematičnih područja te se potiče dodatna koordinacija između nacionalnih i europskih regulatornih i nadzornih tijela.

Podaci

Inovacije utemeljene na podacima ključan su pokretač rasta i radnih mjeseta u Europi i svijetu. Kako bi EU imao koristi od tog rasta, važno je da se u svakom sektoru provode ispravne politike postupanja s podacima, pri čemu se stječe povjerenje od strane potrošača putem trenutačnih okvira kao što je OUZP, istovremeno omogućavajući poduzećima u finansijskom sektoru da imaju koristi od dijeljenja podataka unutar jedinstvenog tržišta.

Stoga je važno da unutar sektora digitalnih financija uvedemo ispravne mjere koje mogu pridonijeti pokretanju rasta i osigurati pristup financijama širokom rasponu subjekata, od mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća do velikih trgovačkih društava. U ovom bi kontekstu razmjena podataka pomogla osigurati da europska poduzeća budu u stanju stvarati inovacije i proširiti se unutar Unije i izvan nje. Ispravne će politike osigurati da se nepodudarnosti i rizici istodobno smanje, no manjak kvalitetnih i dostupnih podataka mogao

otežati širenje europskih tvrtki.

Slijedom toga, obrada podataka ključan je dio digitalnih financija, zbog čega je važno uključiti dosljedne i tehnološki neutralne mjere u svrhu osiguravanja prikladne obrade podataka u finansijskom sektoru.

Osim toga, tradicionalna uloga EU-a kao globalnog uzora za postavljanje standarda u pogledu podataka zahtijeva ambiciozan regulatorni pristup finansijskim subjekata upravljanju podacima pri kojemu je zaštita potrošača prioritet za zakonodavna tijela budući da podatke o potrošačima koji su sada od posebne koristi s obzirom na početne tehnološke instrumente koji omogućuju njihovu analizu (tzv. „veliki podaci“) već upotrebljavaju finansijske institucije. Pojačan je nadzor takve upotrebe nužan, posebno ako je osmišljen na način koji je usmjeren na netransparentnost modela, a pritom i osigurava finansijskim akterima dovoljan pristup relevantnim podacima.

Konačno, ovim se izvješćem poziva Komisiju da prouči mogućnost uvođenja okvira za digitalno upisivanje te upotrebu digitalnih finansijskih identiteta koja uzima u obzir i trenutačne nacionalne mjere s obzirom na to da bi takav okvir pojednostavio finansijsko uključivanje i prekograničnu isporuku finansijskih usluga unutar jedinstvenog tržišta.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	10.9.2020	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	44 5 8
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Francesca Donato, Derk Jan Eppink, Engin Eroglu, Jonás Fernández, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Luis Garicano, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, Billy Kelleher, Ondřej Kovářík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Dimitrios Papadimoulis, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Dragoș Pîslaru, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zīle	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Damien Carême, Christian Doleschal, Eugen Jurzyca, Eva Kaili, Chris MacManus, Margarida Marques, Eva Maydell, Pina Picierno, Stéphane Séjourné	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

44	+
ECR	Johan Van Overtveldt
GUE	Chris MacManus
NI	Piernicola Pedicini
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Christian Doleschal, Frances Fitzgerald , José Manuel García Margallo y Marfil, Enikő Győri, Danuta Maria Hübner, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
RENEW	Engin Eroglu, Luis Garicano, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Dragoș Pîslaru, Stéphane Séjourné, Stéphanie Yon Courtin
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Eva Kaili, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Csaba Molnár, Pina Picierno, Evelyn Regner, Alfred Sant, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Damien Carême, Sven Giegold, Claude Gruffat, Kira Marie Peter Hansen, Ernest Urtasun

5	-
GUE	José Gusmão, Dimitrios Papadimoulis
ID	Gunnar Beck, Jörg Meuthen
NI	Lefteris Nikolaou Alavanos

8	0
ECR	Derk Jan Eppink, Eugen Jurzyca, Roberts Zīle
ID	Francesca Donato, Valentino Grant, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
VERTS/ALE	Stasys Jakeliūnas

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani